

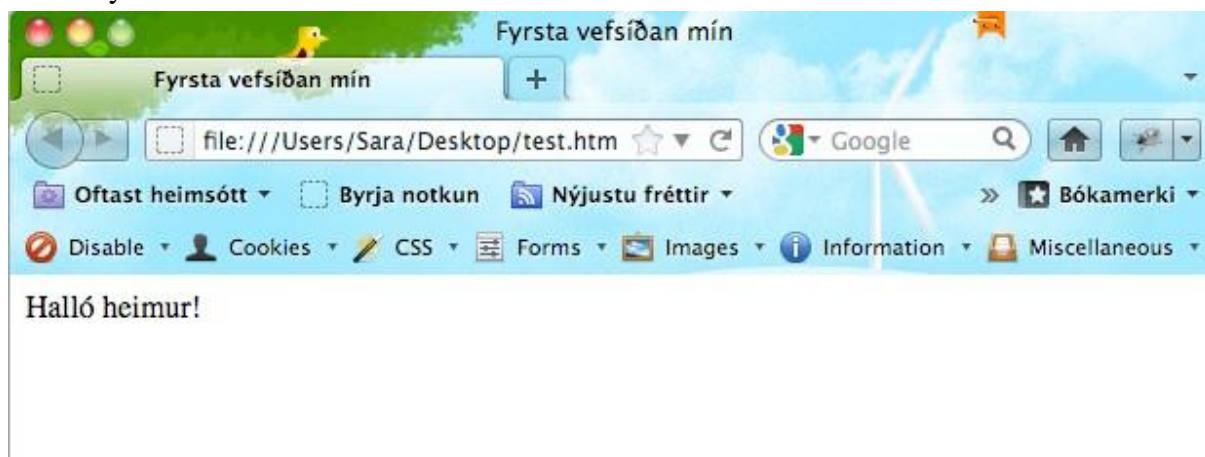
HTML vefritun

HTML (*HyperText Markup Language*) er ívafsmál notað til þess að sníða stiklutexta. Það inniheldur fjöldann allan af svonefndum tögum (*tags*) sem eru notuð til að merkja á rökréttan hátt hvaða hlutar skjalsins þýða hvað, til dæmis hver fyrsta fyrirsögnin á síðunni er.

Þekkja má HTML tög á því að þau byrja öll á `<` og enda á `>` táknu.

Allar vefsíður byrja á `<html>` og enda á `</html>` taginu. Munurinn á opnunartaginu og lokunartaginu er skástrikið `/`. Hvert tag hefur svo að sjálfsögðu sitt ákveðna hlutverk í uppsetningunni. Tæmandi listi yfir helstu tög sem notuð eru við html ritun er t.d. að finna á vefsíðunni http://www.w3schools.com/html5/html5_reference.asp

Hér er sýnidæmi um afar einfalda vefsíðu:

Þegar vefsíðan er skoðuð nánar (bakvið tjöldin) kemur í ljós HTML kóði vefsíðunnar.

```
<!DOCTYPE HTML>
<html>

  <head>
    <title> Fyrsta vefsíðan mín </title>
    <meta charset="utf-8" />
  </head>

  <body>
    Halló heimur!
  </body>

</html>
```

Skýring á kóða:

<code><!DOCTYPE HTML></code>	Efst á HTML síðuna er sett skilgreining á hvernig skjal þetta er (<i>Document Type Defenition</i>). Í þessu tilfelli er um að ræða skilgreining fyrir HTML5 staðalinn.
<code><html></code>	Utan um allt efni vefsíðunnar er <code><html></code> <code></html></code> .
<code><head></code>	Allt sem er sett á milli <code><head></code> og <code></head></code> tagið hefur áhrif á vefsíðuna en birtist ekki í vafranum. Fleiri skipanir fara í inn á milli <code><head></code> taga t.d. javascript skriftur í <code><script></code> tagið og vísanir í tengd skjöl fara í <code><link></code> tagið.
<code><title></code>	<code><title></code> birtir texta efst í gluggaröndinni í vefskoðaranum og einnig í eftirlæti ef síðan er valin af notanda.
<code><meta></code>	Stafasettið <code>charset="utf-8"</code> er notað m.a. fyrir íslenska stafi.
<code><body></code>	Allt efni sem birtist í vafra fer á milli <code><body></code> og <code></body></code> tagsins. Hér á milli eru einnig flest önnur HTML tög skrifuð.

Þegar maður byrjar að skrifa HTML kóða fyrir vefsíðu þá er gott er að sjá fyrir sér mannslíkamann sem skiptist í höfuð `<head>` og bol `<body>`. Öll ofangreind tög í sýnidæminu eru nauðsynleg og mynda beinagrind vefsíðunnar. Athugaðu að það þessi tög eiga og mega aðeins koma fyrir einu sinni fyrir hverja vefsíðu.

Æskilegur ritháttur er að nota eingögnu lágstafi í tögum: **`<body>`** texti **`</body>`**. Einnig er þarft að hafa tög inndregin þegar tög eru fléttuð inn í önnur tög, það auðveldar yfirlestur kóðans. Autt bil verður mest aðeins eitt stafabil í vafra, það hefur engin sjónræn áhrif í vafra ef það er mikið bil á milli taga eða texta. Að ýta nokkrum sinnum um á bilstöng eða vendihnapp hefur engin áhrif.

Tög mega **ekki víxlast**, því þá virka skipanir ekki rétt.

Röng ritun:

`Feitletraður og skáletraður texti`

|

Rétt ritun:

`Feitletraður og skáletraður texti`

Nokkur html tög fyrir texta.

 tagið býr til 1 línubil í texta, fer í næstu línu (einsog að smella á vendihnappinn). Ekki er æskilegt að nota
 nema í nauðsyn.

<p>

<p> tagið stendur fyrir málsgrein (paragraph). Í vöfrum er sjálfgefið að <p> er með 1 autt línubil fyrir ofan og neðan málsgrein.

Dæmi:

```
<p>Textinn sleginn inn á ógnarhraða, eru þið ekki annars góð í vélritun. Gleymdi mér  
aðeins, við erum hætt að nota ritvélar.<br>  
Ritvél er vélrænt tæki með lyklum notuð til að rita orð. Þegar maður slær á lykil er  
ritaður bókstafur á blaðsíðuna. </p>
```

Fyrisagnir <h1> - <h6>

Í HTML ritun er okkur boðið upp á 6 tög fyrir fyrisagnaletur, Sjálfgefið eru h1 til h6 tögin ákveðið hlutfall af leturstærð <body> tagsins. Ef þú setur inn fyrisögn í skjal t.d. <h2> þá verður undirfyrisögn að vera <h3> , undirfyrirsögn má ekki vera <h4> (það má ekki hoppa yfir).

Dæmi um notkun á fyrisögn:

```
<!DOCTYPE HTML>  
<html>  
  <head>  
    <title> Fréttavefurinn </title>  
    <meta charset="utf-8" />  
  </head>  
  <body>  
    <h1>Ísland óbyggilegt eftir 10 ár</h1>  
    <h2>Þetta er undirfyrisögn </h2>  
    <p>Þetta er dæmi um málsgrein ....</p>  
  </body>  
</html>
```

<sub> og <sup>

<sup> tagið fær textann til að birtast ofan við miðlínu og <sub> fyrir neðan. Dæmi:

```
<p> Þetta tag fær textann til <sup> að birtast ofan við </sup> miðlínu </p>  
<p><sub>Þetta tag fær textann til birtast neðan við miðlínu</sub> </p>
```

	Texti með áherslu (feitletraður)
	Skáletraður texti.
<hr>	Býr til línu

Upptaling í lista

Til að búa til lista upptalningu þá þarf að nota samvinnu tveggja taga, og stendur fyrir “*unordered list*” eða óraðaðann lista, stendur fyrir “*list item*” eða lista eintak.

Dæmi:

```
<body>
  <ul>
    <li> Janúar </li>
    <li> Febrúar </li>
    <li> Mars </li>
    <li> Apríl </li>
    <li> Maí </li>
  </ul>
</body>
```

Ef þið prófið þetta dæmi sjáið þið að hvert atriði í listanum fær • (depill) fyrir framan sig. Það er sjálfgefið tákn.

Númeraður listi

Einnig er hægt að fá númeraða röð, þá notum við eða “*ordered list*”, raðaður listi, þá koma númerin 1, 2, 3 og áfram hækkandi niður listann .

Dæmi:

```
<body>
  <ol>
    <li> Janúar </li>
    <li> Febrúar </li>
    <li> Mars </li>
    <li> Apríl </li>
    <li> Maí </li>
  </ol>
</body>
```

Sértákn.

Sumir stafir og tákn eru frátekin í HTML og þá þarf að rita þau á annan hátt í kóðanum. Það er t.d. ekki hægt að nota < (minna) eða > (meira) táknin í texta þar sem vafrarinn mun rugla þeim saman við html tögin. Einnig ætti heldur ekki að nota □ merkið og önnur merki beint á síðu (betra fyrir leitarvélar).

<	er ritað	<
>	er ritað	>
autt bil	er ritað	
□	er ritað	©

Listi yfir sértákn: http://www.w3schools.com/html/html_entities.asp

Að búa til og vista fyrstu vefsíðuna.

Vistið skjalið með endingunni **.html** til að hægt sé að opna það í vafrara (browser).

Þú skoðar html síðuna með því einfaldlega að smella á html skjalið þar sem þú vistaðir það.